Foto: Sami Rahkonen / LindeNytt

FotoFredag: Björnar i Finland

Publicerad: 7 juni 2024

Författare: LindeNytt Redaktion

I skrivande stund så är det nästan 10 år sedan jag och min pappa åkte till östra Finland i hopp om att kanske få se en vild brunbjörn. Vi har nästan hela vår släkt i Finland och vi hade inte träffat dem på länge, så vi planerade resan på så vis att vi skulle hinna med att träffa lite släktingar när vi ändå var där.

Jag och min pappa började vår resa på Arlanda flygplats, där ett litet – och då menar jag litet – flygplan skulle ta oss till Kokkola (Karleby) där min farbror mötte upp oss för att sedan skjutsa oss hem till honom och hans familj. Vi sov över hos min farbror och hans familj den första natten. Dagen efter var det dags att åka mot Vartius – en 6 timmar lång bilresa från väst till öst.

Foto: Sami Rahkonen

Efter en lång bilresa så var vi äntligen framme. Det hade dock blivit ett missförstånd kring det rum vi hade bokat så vi var utan rum den första dagen. Det gjorde egentligen ingenting då vi ändå skulle sitta i gömsle under kvällen/natten. Vi hade saker att göra ändå. Alla besökare som har bokat in att sitta i ett gömsle har en tidtabell att följa.

Tidtabell:
16.00 – Gemensam middag med övriga besökare.
16.30 – Information för alla besökare.
17.00 – En guide visar vägen ut till det gömsle man har bokat.

Innan det var dags att promenera till gömslena så fick alla besökare varsin matsäck vars innehåll var noggrant utvalt då björnar har ett utmärkt luktsinne – och besökare ska inte locka till sig björnar. En guide visade vägen ut till den myr där de flesta gömslena finns. Det finns många gömslen att välja på för oss besökare.

Foto: Sami Rahkonen

Första sittningen (Dag 1)
Till den första sittningen så valde vi ett större gömsle än de övriga. Jag gjorde i ordning min kamera och alla inställningar och valde sen att ha kameran på ett stativ. Min tanke under denna resa var att både filma och fotografera så mycket jag kunde.
Det var väldigt varmt denna kväll. Jag hade redan förberett mig genom att ta med en USB-fläkt som gjorde det svalt och skönt. Vi satt där och tittade på alla de måsar som

satt i trädtopparna ute på myren.

Framför gömslet så var det som en liten tjärn. Nästan som en liten bassäng ute i vildmarken.

Foto: Sami Rahkonen

Efter några timmar började måsarna att skrika för fullt. Vi trodde först att de blev skrämda av något, men vi insåg ganska snabbt att måsarna skulle bli till en stor hjälp när vi satt i ett gömsle. Det var nämligen så att när måsarna började skrika och vara aktiva så var det oftast en björn i närheten. De flesta gömslena hade bara fönster framåt och inga fönster på sidorna eller bakåt. Måsarna började som sagt att skrika och jag kommer ihåg hur vi tittade runt överallt och plötsligt så ser jag en stor björn promenera på samma väg som vi promenerade ut till detta gömsle. Några minuter senare så var björnen framför vårt gömsle. Björnen stannade upp och jag såg verkligen hur björnen höjde upp huvudet och kände vittring av något. Kanske kände den lukten av oss? Björnen stod still och luktade några minuter och gick sedan vidare runt den lilla skogstjärnen.

Foto: Sami Rahkonen

När det inte hände så mycket utanför gömslet och det var tyst och lugnt så försökte jag alltid att ta vara på denna stund. Men denna stund blev inte långvarig. Det tog bara en timme innan nästa björn visade sig och denna individ var speciell. Arrangörerna hade gett henne smeknamnet ”Blondie” då hon var så ljus i pälsen. Hon var väldigt vacker. Det blev inte sämre av att denna björn kom närmare och närmare oss. Det fanns några småträd ute på myren. Några var precis framför vårt gömsle. Vi tappade hakan. Blondie bjöd upp till dans. Precis framför oss. Det här var bara någonting man hade drömt om att få se med egna ögon. Ett sådant här scenario trodde jag bara att jag kunde få se i en påkostad naturdokumentär på tv. WOW!

Foto: Sami Rahkonen

Det blev kväll. Solen hade gått ned för dagen. Jag ändrade kamerans inställningar då det blev mörkare utomhus. Desto mindre ljus desto svårare att fotografera. Först och främst ska man ha en kamera som är fokuskänslig och kan fokusera i sämre ljusförhållanden. Sedan ska optiken helst vara ljusstark med lågt bländartal.

Klockan närmade sig 22.30 och jag såg någonting röra sig längre bort i det höga gräset. Ibland försvann det och ibland såg jag någonting igen. Sedan var ”den” plötsligt utanför gömslet – vid samma träd där björnen ”Blondie” bjöd upp till dans tidigare. Denna gång var det ingen björn utan den mytomspunna järven. En järv! WOW! Jag har liksom aldrig ens haft en tanke på järv därför det är ett sådant djur som jag aldrig trodde att jag skulle få se med egna ögon. Men nu var detta djur framför mig. Järven skuttade fram

och var aldrig helt stilla. Den var i rörelse hela tiden. Men när den kom till trädet så var den bara tvungen att stödja sig mot det och posera lite. Äntligen! Järven var stilla i några sekunder innan den skuttade iväg igen. Besökare brukar kunna få se järv i detta område, men det är inte lika vanligt och lika ofta som att få se björn.

Foto: Sami Rahkonen

Dag 2

Vi installerade oss i vårt rum som låg i en byggnad som under vinterkriget var en gammal radiokontrollstation. Vi tog oss en efterlängtad dusch och sedan lade vi oss och sov en stund. Det regnade utomhus och skulle fortsätta göra det under hela dagen. Vi och många andra besökare valde att denna dag vila ut och bara vara då det blev strul igår då vi var utan rum hela den dagen. Vi tog lite promenader i området och tittade oss omkring. I detta område så övervakades större delar av skogsområdet av Ryssland. Så vi kunde inte gå hur vi ville inne i skogen då gränsen till Ryssland var nära.

Till middag blev det hemlagad korvgryta. Plötsligt så sade en man till mig: ”kom med här”. Denna man ville att jag skulle följa med ut till entrén där det fanns en altan. Jag åt upp min middag och följde sedan efter honom. Ute på altanen så pekar mannen ut mot gården där alla besökare samlas varje dag – och jag fick se en ung björn som stod och tittade på oss bakom ett träd. Jag hämtade kameran och tog några bilder. Några minuter senare så gick björnen från gården och jag fick känna den där känslan av att leva bland vilda djur och i deras hem. Att få se en björn så här tätt inpå oss var någonting utöver det vanliga.

Foto: Sami Rahkonen

Foto: Sami Rahkonen

Andra sittningen (Dag 3)

Ny dag och nya möjligheter. Efter frukost följde jag med två reseledare till en plats där de hade en fågelmatning. Det var kul att få se fåglar också. De är många fotografer som startar egna företag och håller i liknande resor som denna. Då samlar de ihop ett gäng besökare som följer med till en plats som denna och får guidning och utbildning inom fotografering och allmän information om djuren som finns i området.

Sedan var det middag och därefter var det bara att göra i ordning sig för den sista sittningen som skulle bli i ett annat gömsle. Vi hade bokat gömsle ”NR5” men arrangören frågade om vi kunde ändra vår bokning och ta gömsle ”NR6” i stället och det gick bra för oss.

Foto: Sami Rahkonen

Gömsle ”NR6” var det gömsle som låg längst ut vid skogstjärnen och det fanns en anslutande väg intill skogen bredvid. Men det var någonting som inte stämde. Vi förstod aldrig varför vi var tvungna att byta gömsle. Det skulle vi däremot få svar på senare under kvällen.

I detta gömsle så hade vi bara fönster framåt. Ingen syn på sidorna och bakåt med andra ord. Det var väldigt varmt denna dag. Min USB-fläkt gick på högvarv. Det tog inte lång stund innan måsarna började skrika. Vi trodde att det var en björn någonstans i området, men det var ett falskt alarm. Ingen björn. Däremot hade vi fått reda på varför det alltid var så många måsar i området. Arrangören brukade varannan natt lägga ut 50–100 gr kött under någon av de tre trälådor som var utlagda i området och måsarna väntar alltid på att någon björn ska komma och ta ut köttet och förhoppningsvis glömma någon bit. Det intressanta i detta var att en av dessa trälådor låg precis utanför vårt gömsle.

Plötsligt så blev det fart på måsarna igen och vi såg en gigantisk björn borta vid det gömsle som vi satt i förut. Innan denna resa så hade jag läst väldigt mycket om en björn som påstods vara en av de största registrerade björnarna i Norden. De kallar honom för ”Brutus”. Kan det vara han?
Björnen stressade inte framåt utan gick sakta men säkert längst med den lilla skogstjärnen. Jag kunde få några bra bilder på denna gigant innan hen gick in i den tätare delen av taigaskogen.

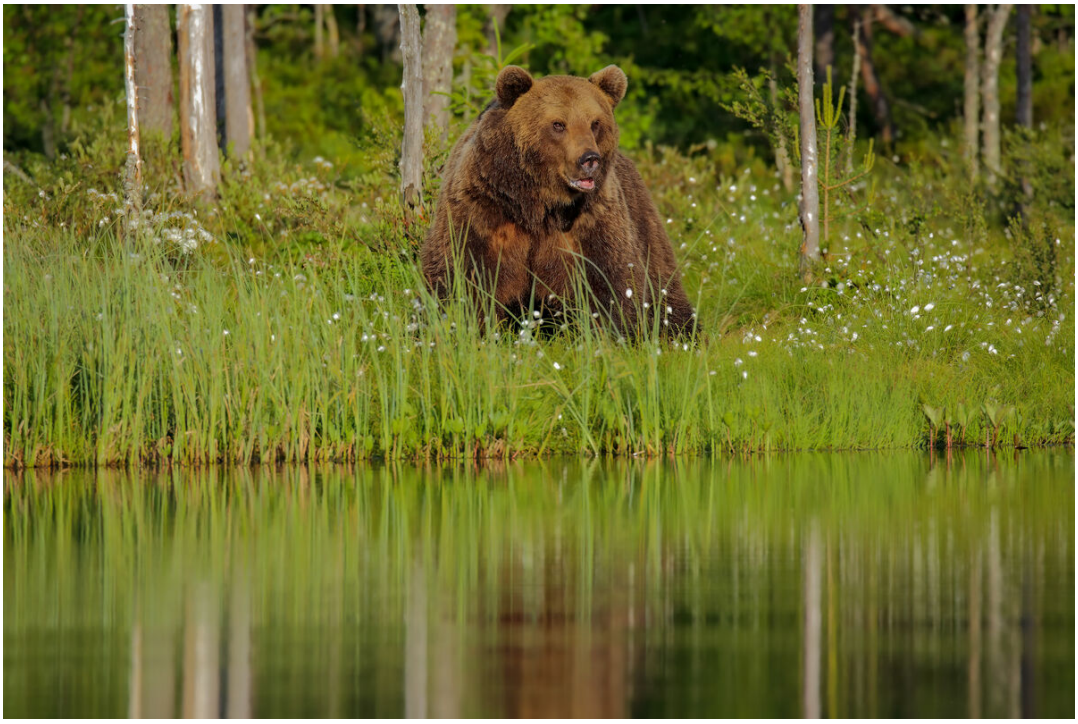

Foto: Sami Rahkonen

Foto: Sami Rahkonen

I skogsdelen bredvid vårt gömsle så fanns det andra gömslen och det var som en liten promenadslinga därinne så jag hade förhoppningar på att denna gigantiska björn kanske skulle visa sig igen. Det var ganska tyst och lugnt under en längre period under kvällen. En knipa simmade runt i skogstjärnen och var min underhållning. Det var blött ute på myren då det regnade igår.

Jag hörde ett par måsar skrika längre ute på myren men jag kunde inte göra så mycket åt saken då myren var bakom oss och vi kunde inte titta bakåt då det inte fanns några fönster. Jag hörde att någonting plaskade. Det där ljudet som blir när man själv går ute på en blöt myrmark. Ljudet kom närmare och närmare. Måsarnas läte blev intensivare och måsarna ute vid skogstjärnen framför oss vaknade till liv och började skrika för fullt. Jag väckte min pappa som hade vilat en stund. Min puls ökade succesivt. Nu var plasket precis utanför dörren till gömslet, som var byggt av tunnare plywoodmaterial, nu händer det.

Det blev knäpp tyst. Plaskljudet försvann. Jag tittade lite åt sidan från det lilla fönster som gömslet hade. Jag såg då den där gigantiska björnen som hade stannat upp och börjat lukta på trälådan som var precis utanför gömslet. På några sekunder förvandlades trälådan till tändved. Björnen slog sönder lådan och tog köttet – och tittade sedan upp mot mig och min pappa i gömslet. Jag hade min optik inställd på lägsta brännvidden, som var 150 mm med min fullformatskamera och det var för nära för att kunna fokusera – så jag rullade bakåt med stolen så tyst jag bara kunde och

försökte få en bild med fokus på denna gigantiska björn.

Jag lyckades få några bilder även fast jag var på gränsen till att få oskarpa bilder. MEN WOW! Så otroligt nära. Jag är dålig på att mäta avstånd men den optik som jag använde då har i vidvinkelläge (150 mm) en max närgräns på 2,2 meter. Då förstår ni hur nära denna gigantiska björn var. I efterhand så visade jag bilderna på denna björn till arrangörerna som bekräftade att det var Brutus. Denna björn är välkänd på internet och bland alla besökare. Det är inte så konstigt. Till hösten sägs han väga uppåt 400 kg. I skrivande stund så vägde den största frilevande björnen som fällts i Sverige 352 kg.

Foto: Sami Rahkonen

Foto: Sami Rahkonen

Brutus tackade för sig och gick sedan vidare. Senare på kvällen kom en mycket trevlig björn tillbaka och visade sig. Blondie. Det hade blivit lite dimma över skogstjärnen och jag fångade en av mina bästa björnbilder någonsin. Det var även Blondie som fick avsluta vår dag och denna resa med detta möte.

Det blev morgon och guiden hämtade alla oss besökare från gömslena och sedan var det bara att äta frukost och duscha för att sedan ge sig av hemåt igen. Detta blev en oförglömlig resa. En resa som jag gärna gör om igen.

Källa: LindeNytt.com

https://lindenytt.com/nyheter/fotofredag-bjornar-i-finland/